

Lokal Tillit

Nr. 2. 2014 – Medlemsblad for Oslo / Akershus Handel og Kontor

Foto: Maren Alexandra Gulliksrud

Slå ring om arbeidsmiljøloven

Høyre/Frp-regjeringen foreslår å svekke begrensningene på hvor mye søndagsarbeid vi kan bli pålagt. Dette er et viktig skritt på veien til søndagsåpne butikker. I tillegg foreslår de en generell adgang til midlertidige ansettelser i 12 måneder. Dette vil ikke som høyresiden hevder trylle fram nye jobber. Isteden vil de som før ble ansatt fast, nå først gå 12 måneder med ufriheten som følger med en arbeidsgiver som står fritt til å sette deg på gata. Færre faste stillinger og mer midlertidighet øker utryggheten for ansatte, og skaper et klima hvor folk ikke tørr å si i fra, og hvor terskelen for å fagorganisere seg vil øke. Uten fast jobb får en ikke lån til egen bolig. Les mer side 2

LEDEREN HAR ORDET

Frihetens fane må gjenerobres!

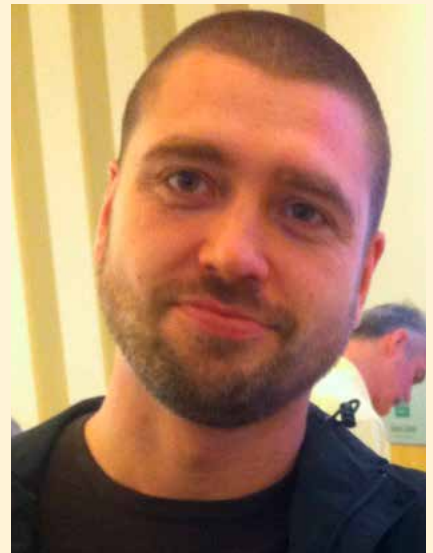
Skal en tro Høyre/Frp-regjeringa, med Venstre skrikende i skjørtekantene, så er ikke bare norske bedriftseiere og arbeidsgivere tyngt av ufrihet, og politikkerne selv de brave frihetskjemperne som skal slå ned de lover og regler som begrenser deres valg. Også de ansatte skal visstnok være tyngt av dagens arbeidsmiljølov, som høyresiden nå ønsker å svekke. Men høyresidens prat om frihet fra innblanding og tvang, er en helt annen frihet enn den uavhengighet og frihet undersåttene gjennom historien har krevd fra herskernes vilkårlige makt.

Den friheten en arbeidsgiver føler ved fritt kunne pålegge eller innvilge søndagsarbeid, kveldsvakter og avspasering, er en helt annen type frihet enn den en ansatt får av regulert og forutsigbar arbeidstid. Den friheten en arbeidsgiver føler ved å kunne velge om en ansatt skal få lov å jobbe en måned til, om den skal byttes ut med en annen, eller hvem som skal gis den ledige lørdagsvakt, er en helt annen frihet enn den en ansatt får av retten til fast jobb og vern mot oppsigelse.

Det som kanskje provoserer mest med høyresidens angrep på arbeidsmiljøloven og deres krav om søndagsåpne bu-

tikker, er når politikere som aldri har gjort et ærlig dagsverk i det vanlige arbeidslivet forsøker å fortelle oss hvordan deres ideologi er til det beste for oss. De ljuger de oss rett opp i ansiktet! Åpnes det for en generell adgang til midlertidige ansettelser i 12 måneder, vil det ikke som høyresiden hevder trylles fram nye jobber. I stedet vil de som før ble ansatt fast, nå først gå 12 måneder med ufriheten som følger med en arbeidsgiver som står fritt til å sette deg på gata. Færre faste stillinger og mer midlertidighet øker utryggheten for ansatte, og skaper et klima hvor folk ikke tør å si i fra, og hvor terskelen for å fagorganisere seg vil øke. Uten fast jobb får en ikke lån til egen bolig.

Ikke en gang bedriftene ønsker høyresidens frihet når det gjelder søndagsåpne butikker. Også bedriftene trenger vern fra markedskreftenes frihet. Ordninger som søndagsstengte butikker, og like lønns- og arbeidsvilkår gjennom både lov og avtale, er begge helt avgjørende spilleregler for å sikre like og levedyktige rammebetingelser bedriftene imellom. Og dermed hindre en ond nedadgående spiral.

Avdelingsleder John Thomas Suhr.

Gir vi markedskreftene fritt spillerom, så ser er det ingen bunn i sikte. Nedover i Europa ser vi ordninger hvor ansatte jobber gratis i lange perioder, for å vise seg som verdig å få lønn for arbeidet en gjør. Fra USA kjenner vi til hvordan butikkansatte kan ha opp til 3 jobber, og enda ikke ha råd til å flytte ut av campingvogna de bor i. De såkalt «working poor», arbeidende fattige, er en helt ordinær del av arbeidslivet i land uten en sterk fagbevegelse eller politikere med evne til å sette grenser for det frie marked.

Ansatte skriker ikke etter frihet FOR arbeidsgivere, vi skriker tvert i mot etter friheten det gir å ha stillingsvern, forutsigbar inntekt og rettigheter som demper virkningene av vilkårlige innfall fra arbeidsgivere og markedskrefter. Deres frihet er ikke vår frihet! Det er de ansattes frihetsbegrep som er et ekko fra historiens frihetsfaner. Det er på tide å ta tilbake fanen som for lenge har vært i hendene på vår motpart i arbeidslivspolitikken!

John Thomas Suhr

Lokal Tillit

Medlemsblad utgitt av
Oslo/Akershus Handel og Kontor

Ansvarlig redaktør: John Thomas Suhr

Redaksjon: Maren Alexandra Gulliksrud
Ebba Boye

Kontakt: redaksjonen@lokaltillit.no

Opplag: 16.000

Trykk: LO Media

Bilder fra streikevaktene i Østfold.

Kampen for likelønn

I over to uker var HK-medlemmer over hele landet i streik. Resultatet var vel verdt å kjempe for.

Av Maren Alexandra Gulliksrud

Etter brudd i forhandlingene møttes partene bak Butikkoverenskomsten, Handel og Kontor og NHO, hos Riksmekleren i slutten av august. Meklingen førte ikke frem, og lørdag 30. august var streiken et faktum. 205 HK-medlemmer i faghandler, bakerier, blomsterforretninger, slakterier og gullsmeder gikk ut i streik fra arbeidsdagens begynnelse, og ytterligere opptrappinger har funnet sted siden da. Etter i overkant av to ukers streik med påfølgende forhandlinger kom partene til enighet natt til mandag 15. september. HK fikk godt gjennomslag for sine krav, deriblant hovedkravet om en garantiordning med sikte på harmonisering og solid oppjustering av lønningene.

Kampen de streikende nå har kjempet er særdeles viktig for dem selv, men også for alle som kommer etter dem.

Hoveddelen av de streikende var lavtlønte kvinner som ble nektet den samme langsiktige lønnsjusteringen som NHO like før ga medlemmene i det mannsdominerte LO-forbundet Norsk Transportarbeiderforbund (NTF). Dette var en forskjellsbehandling som ikke hører noe steds hjemme, og som strider imot likestillingsprinsippet man ikke burde behøve å streike for i 2014. Avtalen NHO inngikk med NTF tok sikte på en harmonisering av lønningene over tid, slik at arbeidere i samme bransje ikke risikerer store lønnsforskjeller avhengig av avtaleverk. Det burde vært en selvfølge å gi den samme garantien til kvinnene i handelen, men NHO sto steilt på bakbeina.

Med sine argumenter svartmalte arbeidsgiverorganisasjonen den økonomiske tilstanden i norsk varehandel, og mente et mål om høyere lønninger

ville kjøre medlemsbedriftene konkurs. Likevel er det slik at brorparten av næringen er organisert i arbeidsgiverorganisasjonen Virke, og følger allerede Virkes overenskomst uten større problemer. Like før de avsluttende forhandlingene fant plass, gikk Virke og Samfo ut og ga sin fulle støtte til HKs krav, med bakgrunn i at like lønns- og konkurransevilkår burde være en selvfølge.

At en butikkarbeider skal risikere å motta opp mot 7000 kroner mindre i lønn i måneden på grunn av arbeidsgivers organisering kan føre til tariffhopping og konkurransefortrinn på arbeidstakerens bekostning. Det koster å drive butikk, men det koster også å leve. Avtalen som nå er på plass er et skritt i riktig retning og skal sikre de ansatte lik lønn som andre butikkan-satte på sikt. Medlemmene skal avgi sin stemme i uravstemningen innen onsdag 8. oktober. De ansatte fortjener en langsiktig opptrapping mot en rettferdig lønn, og vi gratulerer de streikende med denne seieren!

Ansatt i avdeling Oslo/Akershus HK

Runa Bolstad Laume er ansatt i et organiserings- og verveprosjekt i avdeling Oslo/Akershus HK. Runa har tidligere jobbet som prosjektleder i et partssamarbeid mellom HK og Virke hvor formålet var å identifisere suksessfaktorer som kunne bidra til å redusere ufrivillig deltid i varehandel. For mer informasjon om prosjektet gå inn på www.ufrivilligdeltid.no. Runa har selv bakgrunn fra varehandel. Hun gikk fra jobben som fylkessekretær i Norsk Revmatikerforbund i Oslo-Akershus og startet i jobben for HK i midten av august.

Hvorfor verving og organisasjonsarbeid er viktig – hele tiden!

Antall medlemmer indikerer organisasjonens styrke. Med i overkant av 15 500 medlemmer er Handel og Kontor Oslo/Akershus en stor fagforening som har fått gjennomslag for mange betydningsfulle saker. Fordi vi er sterkere sammen, og for at vi vil fortsette å være det i framtiden, er det viktig å ha så mange medlemmer som mulig. Derfor er jobbing med verving og organisasjonsarbeid av avgjørende betydning.

Av Runa Bolstad Laume

I Handel og Kontor vet vi at målgruppen vår er opptatt av trygghet i form av lønn, arbeidstid, faste ansettelse og trygget for arbeidsplassen. For HK som gruppe er retten til å delta i sentrale kollektive forhandlinger og evnen til å ta ut grupper i konflikt viktige virkemidler for å ha makt til å gjennomføre tiltak som fører til et anstendig arbeidsliv. Konflikten mellom NHO og HK denne høsten underbygger nettopp dette. I denne saken handler det om å sikre rettferdig lønn for allerede lavtlønnede varehandelsansatte og at det ikke skal gjøres urettmessig forskjell på kvinner og menn. Ryddige og grundige tariffprosesser gjør HK attraktive for både eksisterende og potensielle

medlemmer. Derfor er det viktig å være omfattet og beskyttet av en tariffavtale.

Gresset vokser nedenfra og opp

Høy turnover er en trussel mot organisasjonsgraden og gjør seg spesielt gjeldende i varehandelen. Årsakene er deltidskultur, varierende kvalitet på ledelse, mangel på kunnskap om arbeidstidsplanlegging, lite fokus på humankapital og kostnader, samt lav status. Når noen slutter kommer nye til. I dette ligger det muligheter for å knytte til seg nye medlemmer. Sånn kan medlemstallet opprettholdes eller økes. Derfor er det viktig at de ansatte i HK fortsetter å skolere, motivere og støtte de tillitsvalgte slik at vervingen fortsatt setter seg i ryggmargsrefleksen.

Å jobbe jevnt og trutt

Opp i gjennom historien har Handel og kontors mange verveprosjekter rullet og gått. Det er fordi verving ikke er en midlertidig tilstand, men en kontinuerlig prosess. Det er fordi oppskriften til suksess i vervearbeidet er enkel, men krevende – å jobbe jevnt og trutt.

Har du spurt?

Rettes blikket vårt utenfor egne rekker vil man raskt få øye på mennesker som ikke ser fordelene det å være organisert gir - og ulempene ved å la være. Derfor er det viktig at: Vi spør! Tenker over hvordan vi spør. Tenker over hvordan vi spurte da vi lyktes. Deler våre suksessoppskrifter med andre! Vil du være med å redde norsk arbeidsliv?

Det faglige løftet

Av Fawsi Adem

I Sverige, der jeg fikk min faglige skolering av LO-forbundet IF Metall, snakket vi ofte om det faglige løftet, og det ønsker jeg å dele med dere. Det er et løfte som forklarer hvorfor det er så viktig å organisere seg.

"Vi lovar och försäkrar att aldrig någonsin, under några omständigheter, arbeta på sämre villkor eller till lägre lön än det vi nu lovat varandra. Vi lovar varandra detta i den djupa insikten om att om vi alla håller detta löfte så måste arbetsgivaren uppfylla våra krav."

I disse dager blir angrepene på arbeidstakerne og det faglige løftet flere og sterkere. Jeg skal nevne fem oppgaver fagforeningen har foran seg for å best kunne verne om våre medlemmer og våre verdier.

1. Organisere nye medlemmer

Opplæring og organisering av hver ny generasjon av ansatte er den første oppgaven for å forsvare løftet. Når færre organiserer seg oppstår det konkurranse om arbeidsplassene som vil føre til lavere lønn og dårligere betingelser.

2. Skolere flere tillitsvalgte og medlemmer

Å sikre at det er skolerte tillitsvalgte på alle arbeidsplasser, og å utdanne medlemmene er den andre oppgaven for å forsvare løftet. Kunnskap er makt, og for å møte stadig mer press, forsvare kampene vi har vunnet og for å sikre at vi kan oppnå mer for de ansatte, må vi skolere flere.

« Vi lovar och försäkrar att aldrig någonsin, under några omständigheter, arbeta på sämre villkor eller till lägre lön än det vi nu lovat varandra. Vi lovar varandra detta i den djupa insikten om att om vi alla håller detta löfte så måste arbetsgivaren uppfylla våra krav. »

3. Inngå tariffavtaler

Å oppsøke og overbevise hver arbeidsgiver om å signere en tariffavtale er den tredje oppgaven for å forsvare løftet. Hvis flere arbeidsgivere har avtaler med fagforeningen, har flere medlemmer ryddige arbeidsforhold. Da kan de ansatte i større grad medvirke til å utvikle bedriften og avtaleverket.

4. Stoppe konkurransen mellom tariffavtaler

Å sørge for lik lønn for likt arbeid er et sentralt prinsipp. Streiken i NHO-området handlet om nettopp dette. HK streiker for å sikre de ansatte innenfor NHO-området den samme lønnen som butikker organisert i Virke. Dette er viktig, og er den fjerde oppgaven.

5. Stå imot!

Hvis våre fagforeninger knuses, ødelegges det faglige løftet om enighet om lønns- og arbeidsvilkår, og da er veien åpen for forverring. Alt vi har oppnådd vil til enhver tid være under angrep så er det viktig for alle å være sterke nok til å stå imot, tørre å argumentere og agitere. Sammen står vi, hver for seg faller vi!

Bildet er tatt på streiken utenfor Råde bakeri. Foto: NRK/Hilde Erlingsen

Vi glemmer ikke Design Forum

Etter lengere tids vannskjøtsel av bedriften, utmelding av Virke og kraftig motstand mot de ansattes krav om tariffavtale, slo eieren Design Forum konkurs etter den månedslange streiken i januar.

Av John Thomas Suhr og Helene Wiik Olstad.

Nå er imidlertid Haakon Strømsmo tilbake for fullt med 7 butikker rundt om i landet som nå formelt drives av Design Forums tidligere morselskap: Design Invest. Ingen av de HK-organiserte som var i streik har fått jobb videre i selskapet. Driften skjøtes delvis av eiernes familie, av streikebrytere og noen nyansatte. Flere av de nyansatte rapporterte i forrige nummer av HK-nytt om de samme kritikkverdige forhold som de streikende kunne fortelle om før konkursen – bl.a. manglende arbeidskontrakter og «total mangel på respekt for de ansatte og for reglene i arbeidslivet».

Hovedtyngden av de streikende er medlemmer i Oslo/Akershus-avdelinga av HK. Årsmøtet vårt i mars nedsatte derfor et arbeidsutvalg som jobber vi-

dere med oppfølging av saken. Det er ikke til å komme unna når en jobber med en slik sak at vi stiller spørsmål ved hvordan det kan ha seg at bedrifter i praksis ser ut til å slippe unna med å slå seg selv konkurs, overlate flerfoldige millioner i gjeld til kreditorer; det offentlige, leverandører, ansatte m.fl.,

for kort tid etterpå, eller parallelt med konkursåpning gjenoppta virksomheten som om ingenting har skjedd. I skrivende stund er konkursboet til Design Forum ikke ferdigbehandlet. Vi vet derfor ikke hva bobestyrer vil konkludere med, og i hvilken grad ulovlighetene som er avdekket får konsekvenser. Men at en bedriftseier som har drevet sitt firma til konkurs kan starte opp igjen før boet er ferdig behandlet, får en til å stille store spørsmål ved både lovverk og praksis i slike saker.

Foto: Martin Guttormsen Slørdal

Frihet fra fritid - søndagsåpne butikker

Seminaret avholdes på Globaliseringskonferansen i Oslo Kongressenter Folkets Hus fredag 31. oktober kl 1430 - 1600.

Hvorfor vil noen fjerne ordningen med søndag som kollektiv fridag? En ekstra ukedag til shopping øker ikke kjøpekraften, men gjør at de ansatte må jobbe mer for mindre utbytte. Samtidig som omkostningene for familjeliv, kollektive- og sosiale aktiviteter, og ikke minst presset på miljøet vil øke.

Møteleder:

John Thomas Suhr, Avdelingsleder Oslo/Akershus Handel og Kontor

Innledere:

Trine Lise Sundnes, Leder av Handel og Kontor
Arild Hermstad, Daglig leder av Fremtiden i våre hender
Paul Erik Wirgenes, Avdelingsdirektør i Kirkerådet og leder for styringsgruppen til Skaperverk og bærekraft.

UNGDOMMENS SIDE

Anna Lund Bjørnsen fikk prisen for årets nykommer.
Foto: Patrick da Silva Sæther

Sommerlekene har blitt en tradisjon på sommerkonferansen.
Foto: Patrick da Silva Sæther

Sommerkonferansen

30.mai til 1.juni var en spennende, lærerik, morsom og flott helg. HK-ungdom fra hele landet var samlet på Sørmarka for den årlige sommerkonferansen for ungdom mellom 18 og 30 år.

Av Siri Fredrikke Amundsen og Joel Gianni

Helgen besto av skoloring, debatter, bading, de årlige sommerlekene. Maten og stemninga var god. Det var mange gode innledere. Blant

annet Gerd-Liv Valla som holdt et flott innlegg om kvinnekamp i Norge, og Anna Lund Bjørnsen som innledet om den vanskelige Midtøsten-konflikten. Tradisjonen tro var det utkleddingsfest lørdag kveld, og årets tema var 50-tal-

let. I år som tidligere år ble det også gjort noen kåringer i løpet av kvelden, og blant årets store kåringer gikk to av tre priser til ungdom fra Oslo og Akershus. Anna Lund Bjørnsen ble hedret som årets nykommer, og prisen for best kledde kvinne gikk til Siri Fredrikke Amundsen.

Dette ble en flott helg som det sentrale ungdomsrådet og HKs ungdomssekretær Maren hadde arrangert.

LOs sommerpatrulje

Årets sommerpatrulje gikk av stabelen uke 26, 27 og 28. Oslo/Akershus Handel og Kontors ungdom var representert i patruljen, og vi var innom mange butikker og bedrifter i begge fylkene. Vi snakket med unge arbeidstakere, der noen hadde vært i arbeid lenge, mens andre nettopp hadde fått sin første sommerjobb. Det var spennende å være med i patrul-

jen, spesielt for oss i HK siden mange ungdom jobber innenfor vårt felt. Vi har avdekket mange lovbrudd, selv om hovedbildet er godt og de aller fleste har ordentlige og ryddige arbeidsforhold.

Alt i alt er vi i Oslo/Akershus HK Ungdom svært fornøyde med patruljen, og deltar med glede også til neste år, da LOs sommerpatrulje fyller 30 år.

